

Івахненко Ірина Сергіївна,

к.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту в будівництві, Київський національний університет будівництва і архітектури

e-mail: kmb_knuba@ukr.net

Данные об авторах

Рыжакова Галина Михайловна,

д.э.н., профессор, заведующий кафедрой менеджмента в строительстве, Киевский национальный университет строительства и архитектуры

Предун Константин Миронович,

к.т.н., доцент, профессор кафедры теплогазоснабжения и вентиляции, Киевский национальный университет строительства и архитектуры

Дружинин Максим Андреевич,

к.т.н., доцент кафедры строительства и информационных технологий, Киевский национальный университет строительства и архитектуры

Івахненко Ірина Сергеевна,

к.э.н., доцент, профессор кафедры менеджмента в строительстве, Киевский национальный университет строительства и архитектуры

e-mail: kmb_knuba@ukr.net

Data about the authors

Galyna Ryzhakova,

Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Management in Construction, National University of Construction and Architecture

Konstantyn Predun,

Candidate of Technical Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Heat and Gas Supply and Ventilation, National University of Construction and Architecture

Maksym Druzhynyn,

Candidate of Technical Sciences, Associate Professor of the Department of Construction and Information Technology, National University of Construction and Architecture

Iryna Ivakhnenko,

PhD in Economics, Associate Professor, Professor of the Department of Management in Construction, Kiyv National University of Construction and Architecture

e-mail: kmb_knuba@ukr.net

УДК 657:316.422:005.332.2:005.22:005.591.6

ЛАПАКУЛИЧ М.Ю.

Напрями розвитку методології бухгалтерського обліку в частині результатів інноваційної діяльності

Предметом дослідження є напрями облікового відображення інновацій.

Мета дослідження – розкрити напрями розвитку методології бухгалтерського обліку в частині результатів інноваційної діяльності.

Методи дослідження. У роботі використані діалектичний метод наукового пізнання, метод аналізу і синтезу, порівняльний метод, метод узагальнення даних.

Результати роботи. У статті наведено три стадії організаційної форми виробництва інноваційних продуктів. Визначено складові інноваційної стратегії. Виділено дві групи об'єктів обліку. Окреслено напрями облікового відображення інновацій. Виокремлено об'єкти бухгалтерського обліку в частині необоротних і оборотних активів, витрат.

Висновки. Результатами проведеного дослідження стали наступні висновки. Для бухгалтерського відображення інноваційних продуктів з метою сприяння здійсненню подальшого планування, контролю і аналізу виокремлено об'єкти бухгалтерського обліку в частині необоротних і оборотних активів, витрат. Відповідна організація аналітичного обліку за виділеними об'єктами дозволяє формувати достовірну та повну інформацію про витрати й результати інноваційної діяльності, сприяє підвищенню ефективності її здійснення.

Ключові слова: інноваційний продукт, підприємство, конкурентоспроможність, ефективність, стратегія, інформація, ринок, персонал, інновації.

Направления развития методологии бухгалтерского учета в части результатов инновационной деятельности

Предметом исследования являются направления учетного отображения инноваций.

Цель исследования – раскрыть направления развития методологии бухгалтерского учета в части результатов инновационной деятельности.

Методы исследования. В работе использованы диалектический метод научного познания, метод анализа и синтеза, сравнительный метод, метод обобщения данных.

Результаты работы. В статье приведены три стадии организационной формы производства инновационных продуктов. Определены составляющие инновационной стратегии. Выделены две группы объектов учета. Определены направления учетного отображения инноваций. Выделены объекты бухгалтерского учета в части необоротных и оборотных активов, затрат.

Выводы. Результатами проведенного исследования стали следующие выводы. Для бухгалтерского отражения инновационных продуктов с целью содействия осуществлению дальнейшего планирования, контроля і анализа выделены объекты бухгалтерского учета в части внеоборотных и оборотных активов, затрат. Соответствующая организация аналитического учета по выделенным объектам позволяет формировать достоверную и полную информацию о расходах и результаты инновационной деятельности, способствует повышению эффективности ее осуществления.

Ключевые слова: инновационный продукт, предприятие, конкурентоспособность, эффективность, стратегия, информация, рынок, персонал, инновации.

LALAKULYCH M.Y.

Directions of development of accounting methodology in terms of innovation activity

The subject of research is the directions of accounting representation for innovation.

The purpose of the study is to reveal the directions of development of accounting methodology in terms of innovation activity.

Research methods. The dialectical method of scientific knowledge, method of analysis and synthesis, comparative method, method of generalization of data are used in the work.

Results of work. The paper presents three stages of organizational form of production of innovative products. The components of the innovation strategy have been identified. Two groups of accounting objects are highlighted. The directions of accounting representation for innovation are outlined. The accounting objects in terms of non-current and current assets and expenses are separated.

Conclusions. The results of the study were the following conclusions. For accounting representation of innovative products with the purpose of assistance in carrying out further planning, control and analysis, the objects of accounting in the part of non-current and current assets, expenses are separated. The appropriate organization of analytical accounting for the selected objects allows to generate reliable and complete information about the costs and results of innovation activity, helps to increase its effectiveness.

Keywords: innovation product, enterprise, competitiveness, efficiency, strategy, information, market, staff, innovation.

Постановка проблеми. З урахуванням практичного досвіду діяльності вітчизняних підприємств щодо облікове відображення інновацій встановлено відсутність єдиного підходу до виділення об'єктів бухгалтерського обліку, які обумовлені інноваційною діяльністю. Зокрема, інно-

ваційна діяльність підприємств відображається в складі капітальних інновацій в оновлення основних засобів або створення нематеріальних активів; оборотних інновацій у створення нових видів готової продукції, товарів, робіт і послуг; у складі витрат майбутніх періодів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Питання бухгалтерського обліку та економічного аналізу інноваційної діяльності підприємств досліджували О.С. Бородкін, Ф.Ф. Бутинець, Б.І. Валуєв, П.Є. Житний, М.Д. Корінько, Я.Д. Крупка, О.В. Мінаков та ін. Однак, наукових досліджень, присвячених вирішенню проблеми створення комплексної системи обліково–аналітичного забезпечення інноваційної діяльності, недостатньо і тому вони потребують подальшого дослідження.

Мета статті – розкрити напрями розвитку методології бухгалтерського обліку в частині результатів інноваційної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Результатом застосування відповідних організаційних форм розробки та впровадження інновацій в якості інноваційних проектів є інноваційний продукт або інноваційна продукція як організаційні форми здійснення виробництва інновацій. Як наслідок, окремому дослідженню підлягають напрями розвитку методології бухгалтерського обліку в частині результатів інноваційної діяльності.

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» інноваційний продукт – це результат виконання інноваційного проекту, науково–дослідна і (або) дослідно–конструкторська розробка нової технології (зокрема інформаційної) або продукції з виготовлення експериментального зразка або дослідної партії.

Організаційні форми виробництва інноваційних продуктів включають три стадії:

1) впровадження – від завершення розробки до першого виробничого застосування;

2) освоєння – від першого застосування до досягнення проектних техніко–економічних показників;

3) розповсюдження – від впровадження і освоєння на першому підприємстві до задоволення потреб вітчизняного і світового ринку, включаючи обслуговування у споживачів і утилізацію використаного виробу.

Конкурентоспроможність підприємства залежить від обґрунтування здійснюваної ним інноваційної стратегії, масштабів і ефективності розробки і освоєння нововведень.

Складовими інноваційної стратегії є: систематизація ідей, інформації і знань; вибір перспективних бізнес–ідей; аналіз комерційної ефективності нового продукту; створення нового продукту; освоєння ринку нової продукції.

Для реалізації інноваційної стратегії може бути створений організаційно–економічний механізм, що включає наступні елементи: організаційна культура підприємства (цільові орієнтири, стратегічні інтереси, пріоритети життєдіяльності, можливості підприємства); висококваліфікований персонал, зайнятий інноваційною діяльністю; мотиваційні механізми стимулювання учасників формування і управління реалізації стратегії; нормативно–правові методи (внутрішні накази, інструкції, положення, розпорядження, законодавчі і нормативні документи); інструменти формування і реалізації стратегії; інформаційна інфраструктура (засоби і джерела отримання інформації, методики їх обробки і аналізу); моделі ухвалення рішень щодо формування і реалізації інноваційної стратегії; банк стратегій; показники оцінки результатів реалізованої інноваційної стратегії.

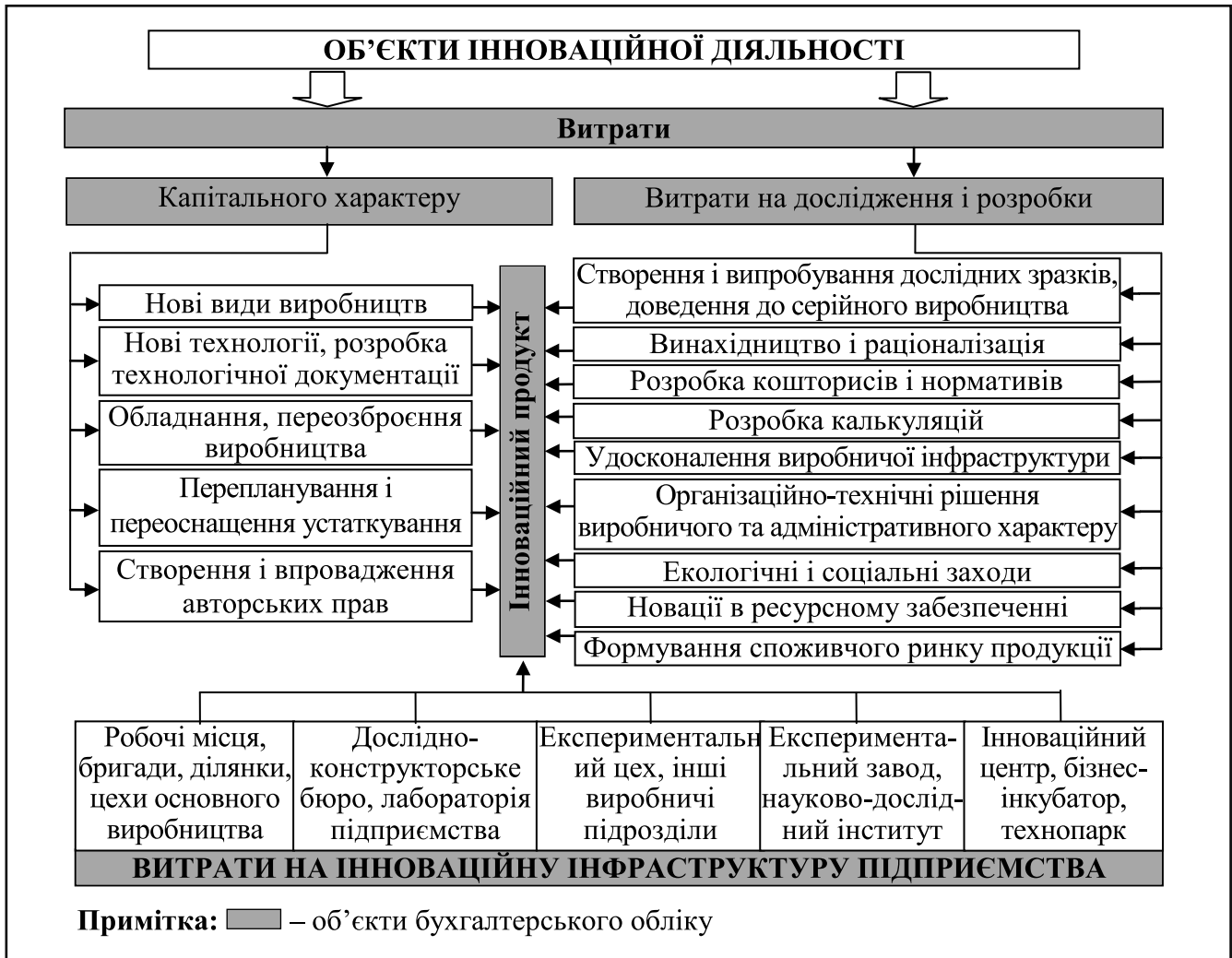
Реалізація інноваційної стратегії повинна розумно об'єднувати економічну самостійність підприємства, заінтересованість колективу і окремо кожного співробітника в створенні і застосуванні інновацій і вплив на розвиток інноваційної діяльності централізованих важелів.

Об'єкти обліку інноваційної діяльності необхідно розглядати відповідно до процесу створення інноваційного продукту. Виділено наступні дві групи об'єктів обліку: оцінені та юридично оформлені нематеріальні активи підприємства; витрати на дослідження і розробки.

Першою групою об'єктів обліку інноваційної діяльності є інтелектуальний капітал. Також об'єктами інноваційної діяльності можуть виступати інноваційні витрати, доходи і фінансові результати. При цьому результати інноваційної діяльності (інноваційний продукт) необхідно пов'язати з певною речовою формою.

Вивчення практики бухгалтерського обліку інноваційної діяльності на вітчизняних підприємствах свідчить, що облікове відображення інновацій відбувається за такими напрямками: капітальні інновації в оновлення основних засобів або створення нематеріальних активів; оборотні інновації у створення нових видів готової продукції, товарів, робіт і послуг; у складі витрат майбутніх періодів. Однак відсутній єдиний підхід до виділення об'єктів бухгалтерського обліку, які обумовлені інноваційною діяльністю.

Для бухгалтерського відображення інноваційних продуктів для здійснення подальшо–

Об'єкти бухгалтерського обліку інноваційної діяльності *

* складено автором

го планування, контролю і аналізу виокремлено об'єкти бухгалтерського обліку в частині необоротних й оборотних активів, витрат (див. рисунок).

Відповідна організація аналітичного обліку за наведеними об'єктами дозволяє формувати достовірну та повну інформацію про витрати й результати інноваційної діяльності, сприяє підвищенню ефективності її здійснення за рахунок проведення її економічного аналізу та оцінки відхилень від запланованих параметрів відповідно до кошторисів.

Висновки

З метою розвитку методології бухгалтерського обліку в частині результатів інноваційної діяльності виокремлено об'єкти бухгалтерського обліку в частині необоротних і оборотних активів, витрат для бухгалтерського відображення інноваційних продуктів з метою забезпечення їх подальшого пла-

нування, контролю і аналізу. Ведення аналітичного обліку в розрізі запропонованих об'єктів дозволяє формувати достовірну та повну інформацію про витрати й результати інноваційної діяльності, сприяє підвищенню ефективності її здійснення.

Список використаних джерел

1. Антони Р. Н. Основы бухгалтерського учета. М.: Триада НТТ, 1992. 318 с.
2. Апчерч А. Управленческий учет: принципы и практика / [Важинський Ф. А., Колодійчук А. В. Маркетингові дослідження в системі управління конкурентоспроможністю підприємств // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. Львів: РВВ НЛТУ України. 2009. Вип. 19.1. С. 125–130.
3. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Черторижський В. М. Фактори інноваційного розвитку промисловості // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. 2011. Вип. 21.11. С. 201–205.

4. Колодійчук А. В., Пісний В. М., Семчук Ж. В. Сутність інновацій, структура та основні етапи інноваційного процесу // Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19.9. С. 191–196.

5. Колодійчук А. В., Пісний В. М. Особливості функціонування машинобудівних підприємств на сучасному етапі розвитку економіки України // Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19.13. С. 172–178.

6. Крупка Я. Д. Фінансово–кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2001. 365 с.

7. Мех Я., Чорний Р. Соціалізація системи обліку в контексті контролю за використанням внутрішніх резервів підприємства // Теорія і практика економічного аналізу: сучасний стан, актуальні проблеми та перспективи розвитку: матеріали IV Міжнародної науково–практичної конференції (Тернопіль, жовтень 2008 р.). Тернопіль: ТНЕУ, 2008. С. 215–218.

8. Сопільник Л. І., Колодійчук А. В. Теоретичні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємств // Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19.8. С. 183–187.

9. Сопільник Л. І., Колодійчук А. В. Управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств на сучасному етапі розвитку економіки України // Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19.10. С. 222–227.

10. Чорна Н. Проблеми розвитку підприємництва в Україні // Прикладна економіка – від теорії до практики: матеріали Міжнародної науково–практичної конференції (Тернопіль, 27 жовтня 2017 р.). Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2018. С. 77–79.

References

1. Anthony, R. N. (1992). *Osnovy bukhgalters'kogo ucheta* [Basics of accounting]. Moscow: Triad of NTT. [in Russian].

2. Upcherch, A. (2002). *Upravlencheskiy uchet: printsipy i praktika* [Management accounting: principles and practice]. Translated from English. Moscow: Finance and Statistics. [in Russian].

3. Havrylko, P. P., Kolodiychuk, A. V., & Chertoryzhskyy, V. M. (2011). *Fakторы innovatsiynoho rozvytku promyslovosti* [Factors of innovation development of industry]. In *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny* [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 21.11 (pp. 201–205). [in Ukrainian].

4. Kolodiychuk, A. V., Pisnyy V. M., & Semchuk Zh. V. (2009). *Sutnist' innovatsiy, struktura ta osnovni etapy innovatsiynoho protsesu* [The essence of innovation,

the structure and the main stages of the innovation process]. In *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny* [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 19.9 (pp. 191–196). [in Ukrainian].

5. Kolodiychuk, A. V., & Pisnyy, V. M. (2009). *Osoblyvosti funktsionuvannya mashynobudivnykh pidpryyemstv na suchasnomu etapi rozvytku ekonomiky Ukrayiny* [Features of functioning of machine–building enterprises at the current stage of development of the economy of Ukraine]. In *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny* [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 19.13 (pp. 172–178). [in Ukrainian].

6. Krupka, Ya. D. (2001). *Finansovo–kredytnyy mekhanizm innovatsiynoho rozvytku ekonomiky Ukrayiny* [Financial and credit mechanism of innovative development of Ukrainian economy]. Lviv: Publishing Center of Ivan Franko National University of Lviv. [in Ukrainian].

7. Mekh, Ya., & Chorny, R. (2008). *Sotsializatsiya systemy obliku v konteksti kontrolyu za vykorystanniam vnutrishnikh rezerviv pidpryyemstva* [Socialization of the accounting system in the context of control over the use of internal reserves of the enterprise]. In *Teoriya i praktyka ekonomichnoho analizu: suchasnyy stan, aktual'ni problemy ta perspektyvy rozvytku* [Theory and practice of economic analysis: current state, actual problems and prospects of development]: Materials of the IV International scientific and practical conference (Ternopil, October 2008): (pp. 215–218). Ternopil: TNEU. [in Ukrainian].

8. Sopilnyk, L. I., & Kolodiychuk, A. V. (2009). *Teoretychni aspekty upravlinnya konkurentospromozhnistyu pidpryyemstv* [Theoretical aspects of enterprise competitiveness management]. In *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny* [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 19.8 (pp. 183–187). [in Ukrainian].

9. Sopilnyk, L. I., & Kolodiychuk, A. V. (2009). *Upravlinnya konkurentospromozhnistyu mashynobudivnykh pidpryyemstv na suchasnomu etapi rozvytku ekonomiky Ukrayiny* [Management of competitiveness of machine–building enterprises at the present stage of development of Ukrainian economy]. In *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny* [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 19.10 (pp. 222–227). [in Ukrainian].

10. Chorna, N. (2018). *Problemy rozvytku pidpryyemnytstva v Ukrayini* [Problems of entrepreneurship development in Ukraine]. In *Prykladna ekonomika – vid teoriyi do praktyky* [Applied Economics – From Theory to Practice]: Materials of the International Scientific and Practical Conference (Ternopil, Oct 27, 2017) (pp. 77–79). Ternopil. [in Ukrainian].

Дані про автора**Лалакулич Марія Юрївна,**

к.е.н., професор, Ужгородський торговельно–економічний інститут Київського національного торговельно–економічного університету
e-mail Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Данные об авторе**Лалакулич Мария Юрьевна,**

к.э.н., профессор, Ужгородский торгово–экономический институт Киевского национального торгово–экономического университета
e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Data about the author**Mariya Lalakulych,**

PhD, Professor of Uzhgorod Trade and Economic Institute of the Kyiv National Trade and Economic University
e-mail: Kaf-et@uzhnu.edu.ua

УДК 658 +69.003

МАЛИХІНА О.М., ІЦЕНКО Т.М.,
САВЧУК Т.В., ПЕТРЕНКО Г.С.

Особливості індикації бізнес–процесів у динамічних системах: перспективи інвестиційних рішень в сучасному будівельному девелопменті

Предметом дослідження виступає сукупність теоретико–методологічних, методичних та практичних засад формування й функціонування механізмів підсистеми комплексної економічної діагностики у системі стратегічного управління діяльністю суб'єктів будівельного бізнесу.

Метою дослідження є систематизація загальносистемних детермінант динамічного розвитку бізнес–середовища будівельного девелопменту.

Методи дослідження. Теоретичну і методологічну основу роботи становлять сучасні теорії та концепції системи управління, результати фундаментальних вітчизняних і закордонних досліджень за теоретичними та практичними проблемами ринкового реформування будівельної сфери в сучасних ринкових динамічних умовах.

Результати роботи. В статті запропоновано концептуальний підхід визначення інноваційності управлінської діяльності підприємств як інтегратора забезпечення динамічного розвитку підприємства в межах традиційних форматів економічних інтересів. Визначений методичний інструментарій реалізації комплексу інноваційних технологій в управлінській діяльності підприємств на основі сформованої описової моделі оптимізації комплексу інноваційних технологій управління в умовах динамічного середовища.

Галузь застосування результатів. Будівельний девелопмент, проектний аналіз, управління підприємством, стратегічне управління.

Висновки. Обґрунтування генотипу інноваційної технології управління для підприємств дозволяє здійснити прогнозування розвитку підприємств та запропонувати оптимізований адаптивний комплекс інноваційних технологій управління та удосконалити параметризацію процесів економічного діагностування в системі стратегічного управління діяльністю суб'єктів будівельного бізнесу.

Ключові слова: будівельний девелопмент, економічна діагностика, інвестиційний проект, технології управління.

МАЛЫХИНА О.М., ИЦЕНКО Т.М.,
САВЧУК Т.В., ПЕТРЕНКО Г.С.

Особенности индикации бизнес–процессов в динамических системах: перспективы инвестиционных решений в современном строительном девелопменте

Предметом исследования выступает совокупность теоретико–методологических, методиче–